ranunkolacoj . Fam. de dukotiledonaj multpetalaj plantoj : anemono, peonio.

- * Rapo. Legomo el fam. kruciferoj kun dika manĝebla radiko (brassica rapa).
- * Rapida. 1 Plenumanta iradon aŭ ian agon, uzante nur mallongan tempon : ~a kiel fulmo, kuglo, sago; ~a kuriero, ĉevalo, ŝipo; ~a fluo, vento; ~e kuri, labori, kompreni ; ~e kreski, kiel fungo ; mal~e iri (Vd TESTUDO, PROCESIO). 2 Plenumata aŭ okazanta, ne okupante longan tempon : ~a iro, kuro, flugo, movo, kompreno, decido; ~a progreso, sukceso, resaniĝo; la sciigo ~e disvastiĝis : ~emaj bildoj de magia lanterno Z. ~o. 1 Rilato inter la trairata spaco k la tempo uzota por ĝin trairi : la ~o de lo sono, de la lumo. 2 Ĉiu el la diversaj gradoj de akcelo de motorveturilo : pasi de la 2-a al la 3-a ~o. ~eco. Eco de iu aŭ io ~a: mi ne postulas de vi ~econ, sed zorgemon ; la ~eco de la veturado ne ebligis ĝui la vidon de la pejzaĝo. ~i (ntr). Peni por iri ien aŭ por iel ajn agi en mallonga tempo: ŝi ~is reveni Z, transkuri la straton Z; ~i al stacidomo B; ili ~is returne al siaj lokoj Z; li ~is en la tendon Z; la infanoj ~as el la lernejo Z; kun konfido neniam ~u Z; ~i por fini sian taskon; ne ~u koleri Z; mi ~os trankviligi ilin Z; ~ira vagonaro; mia horloĝo tro~as, mal~as (Kp galopi, kuri, urĝiĝi). ~igi, pli~igi. Igi ~a : ~igi konstruon B ; mi ~igis mian laboron Z; enkonduki novajn faciligojn k ~igojn por la transsendo de la internaciaj poŝtaĵoj (Kp URĜI, AKCELI).
- *Rapiro. 1 Malmoderna spado, longa, mallarĝa k pinta, uzata precipe en dueloj. 2 Longa, maldika k fleksebla spado, uzata por skermo, kies pinto estas provizita per elasta bulo.
- * Raporti (x). 1 Voĉe sciigi al iu persono tion, kion oni aŭdis, vidis, spertis: ~i ion al iu, al iu pri io; mi povas ~i al vi novaĵon Z; oni ~is al ŝi vortojn de ŝia filo Z; la tutan veron al vi mi ~os Z; la servantino ~is al mi, ke iu deziras paroli kun mi Z; ne ĉiu ~o (~itaĵo) estas vera vorto Z; fari al iu fidelan ~on; ĉiutage la furnalistoj ~as pri strikoj; doni al iu kalkul~on pri io Z; (f) kion koro portas, vizaĝo ~as Z. 2 Oficiale, plej

ofte skribe, komuniki al aŭtoritata persono la metodan dokumentitan rezultaton de esploro farita pri iu difinita demando, donante klarigojn k konkludojn: ~i pri kunveno B, kongreso, projekto, literatura verko, scienca ellrovaĵo; la ekspertizisto prezentis favoran ~on (KP REFERATO, RECENZO, STUDO, PROTOK-OLO, DISERTACIO). ~lsto. Gazetisto, kiu profesie ~as pri la okazaj aktualaĵoj.

rara. Altvalora pro sia malofteco.

Raso. 1 Tuto de la sinsekvaj generacioj de unu sama familio, konsiderata kiel devenanta de unu sama prapatro: la ~o de Abraham (Kp gento, sango, semo, domo. Vd hereda). 2 🛣 Subspeco, kies propraj karakteroj estas konstantaj k heredaj : la blanka, flava ~o; bela ~o de kokoj, de rozoj; bon~a, pur~a, miks~a hundo.

- *Raspi (tr). Skrapi per speciala ilo substancon ne tre malmolan por ĝin dispecetigi, pulvorigi aŭ flokigi: ~i sukeron, fromaĝon, karolon; pan~ilajo. ~100. Diversforma ilo, esence konsistanta el metala plato kun tranĉaj rondaj elstaraĵoj. Kp fajlilo. ~(ec)a. Malgiata kiel ~ilo: ~a tabulo, haŭto; (f) ~a (Kp Raŭka) voĉo; (f) ~a (nefluanta k nepolurita) stilo.
- *Rasti (tr). 1 Kunkolekti fojnon, pajlon, falintajn foliojn ks per speciala ilo provizita je dentoj. 2 Taŭge purigi k ebenigi grundan supraĵon, skrapante per analoga ilo. ~ilo. Diversspeca kultura k ĝardena ilo, konsistanta el longa bastono kun transversa ligna aŭ fera stangeto provizita je dentoj.
- * Rato. Malutila dentoskrapa eta mamulo, parenca al muso (mus rattus).
- ratifi gag. Konfirmi internacian traktaton aŭ konvencion, kontraktitan en la nomo de la ŝtato de ŝtataj rajtigitoj: en multaj landoj la interkonsentojn ~as la parlamento.
- * Raŭka. Sonanta malklare, obtuze, kvazaŭ skrapante: ~a voĉo, krio; ~iĝi pro iroa kriado, pro malvarmumo. Vd RASPA.
- *Raŭpo. Larvo de la papilioj k de kelkaj aliaj flugilaj insektoj : silk~o. Kp pupo.
- *Ravi (tr). Ĉarmegi estigante entuziasman admiron : nin ĉiam ~as, kion